

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 3 frt — kr.
 Hat óra 2 frt 50 kr.
 Három óra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Éves számok 12 kr. árával kaphatók
 a kiadóhivatalban

BARS.

HIRDETÉSEK.

Negyhasásos petit-sor egyszeri közlésért 5 fr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 3 fr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 fr.

A nyiltérben:

minden négyhasásos garmord sor díja 15 kr.

Velünk összeköttetésben levő hirdető-irodák, elő-
 fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

16588/1889. sz.

Barsvármegye alispánjától.

Barsvármegye törvényhatóságának bizottsága folyó évi 318 sz. a. kelt közgyűlési határozatában foglalt rendelkezése szerint, folyó évi december hó 19-én, délelőtt 10 órakor, Ar-Maróthon a vármegye székház nagy termében

é v n e g y e d e s r e n d e s k ö z g y ű l é s é t tartja, melyre a vármegye bizottság tagjait meghívom.

Ar-Maróthon, 1889. decz. hó 10-én.

Mariássy István,
 alispán.

A petróleum.

„Több világosságot“! korunkban ez a jelszó. Igaz, hogy ez a szellemi életre vonatkozik, hanem ebben a materialisztikus világban tán az anyagi életre is bizonyos jogosultsággal alkalmazhatjuk és pedig annál inkább, minél jellemzőbben nevezik napjainkat az anyagság korának; és minél inkább tapasztaljuk naponkint, hogy kevesebb és rosszabb világítással bírnak a jelenben, mint ezelőtt tiz-husz esztendővel, daczára, hogy folytonosan új és új világítási eszközök fedeztetnek fel s terjesztetnek mindenfelé.

Azonban a különféle világítási módok és eszközök között egy sem bír oly elterjedéssel, mint a petróleum általi világítás. Ez oly általánossá van téve két évtized óta, hogy a legszegényebb kunyhóban is alkalmaztatik s használtatik.

Épp azért a helyes következtetés az, hogy ez volna a leghelyesebb s az emberiségnek a legmegfelelőbb világítási eszköze, s erre különösen jogosítja a petróleumot dus forrásai s könnyű megszerzése folytán a többi világítási anyagok felett az olcsósága is.

Ugy is volt ez behozatala idejé-

ben mindaddig, míg csak Amerikából szállítottat s alkalmazásba vétetett Európában; tiszta világosságának fényével semmi más világítási eszköz s anyag nem versenyezhetett, a miért is rendkívüli módon gyorsan terjedt mindenfelé.

Azonban mióta petróleum-források másutt is fedeztetek fel, azóta a petróleum tiszta világossága s fénye tetemesen alább szállott, mi mindenesetre oly feltűnő jelenség, melyet kellőleg alig lehet megmagyarázni.

Mondják sokan, — és tagadhatatlan, ennek a befolyása — hogy a petróleum nagyon meg van adóztatva s mivel a nagy verseny miatt az ár felemelésével kelendőséget biztosítani nem lehet, tehát a selejtesebb előállítással igyekezik az üzérkedés a petróleumot a felszínen fenntartani.

Hanem éppen az az érthetetlen, hogy midőn minden oldalról új és új források kiaknázása s dus termelése lép a versenyre, hogy akkor a selejtességnek lehet helye; mert hisz éppen ezért az ellenkezőjének kellene diadalmaszkodni a helyett, hogy rosszabb és rosszabb minősége válik elterjedővé!

S mivel ez homlokegyenest ellenkezik a verseny által előidézni szokott eredményekkel, másutt kell keresni a baj okát.

Hogy az államok igyekeznek ennek megadóztatása által deficitjeiknek eltüntetésére hatni, csudálni nem lehet; mert biz ezt könnyebb színnel lehet keresztülvinni s a jövedelmet biztosítani, mint más adóztatási nemekkel; hanem szintugy csudálni lehet, hogy kevésbé fordítanak arra gondot, hogy a közönség kellő világítási fényvel bírjon petróleummal ellátathassék; mert hiszen ha a közönség ennek használatától rosszasága miatt elidegenítették: az adózási alap fog szenvedni, melyet pedig feltartani első érdeke az államnak, a mely fel is tartathatik nem

nagy megerőltetéssel, ha a finomító gyárak ellenőrzés alá vétetvén, a jó petróleum előállítására kellőleg szorítottatnak s ha ez által a szertelen üzérkedésnek gát vettetvén, a szolid kereskedelem meghonosittatik.

Ugy a mint jelenleg a petróleum a kereskedésben előfordul, kivált mióta a galicziai s romániai petróleum özönlik hozzánk, daczára a hangzatos hirdetéseknek, a használatot felette kellemetlenné s könnyű gyulékonyosságánál fogva veszedelmessé is teszi. Ennek pedig legfőbb oka a rossz finomítás s könnyelmű használatba való bocsátás.

Bizony hiba és talán még a hibánál is több, hogy lehetséges oly finomító gyáraknak az ekszisztálása, melyek oly petróleumot bocsátanak a forgalomba, milyennek használatára napjainkban a közönség kényszerítettik.

Mit várhatunk a nepiskolától?

Irta: Zajzon Dénes.

Ilyen egyik tantárgy a számtan. Ez egymagára — habár formális képzés tekintetében felülhalad minden más tantárgyat — nagyon unalmas és lélek-zsibbasztó lenne, ha folyton össze nem kötnék a gyakorlati életből vett példákkal. Mert csak az utóbbiak révén fog a gyermek érdeklődésre ébredni a számvetés iránt s a helyes példák segítségével sok olyan ismeretek birtokába jutni, a melyek a közéletben léptenyomon szükségesek. A nepiskola tanítója kerülje az elvont — meg nem nevezett — számokkal való gyakori műveleteket s mozogjon a gyakorlati élet mezejéről vett példák körében. Így biztos lehet, hogy tanítványai kedvvel fognak számolni és egyuttal a polgári, ipari és kereskedelmi viszonyokba is belátást fognak nyerni.

Ujabb időben mind nagyobb tért kezd elfoglalni a tanügyi és társadalmi írók által hangoztatott azon vélemény, hogy a nepiskolának a nemzetgazdaság alapismereteibe

is be kell vezetni a tanulókat. Szerény nézetem szerint a nemzetgazdaságtan önálló tanításáról népiskoláinkban, legalább most, még korán lenne beszélnünk; azonban megint minden nagyobb nehézség nélkül kivihetőnek tartom, hogy azokat a nemzet-
 ökonomiai leglényegesebb ismereteket, a melyeknek tudása a mai modern viszonyok közepette bármely honpolgár részéről elengedhetetlen, a többi rokon természetű tantárgyakkal összekötve megtanítsuk. Ott van pld. a földrajz, alkotmánytan és az olvasókönyv, de ott van mindenek fölött a számtan, ezeknek keretébe igen könnyen be lehet és be is kell foglalni a nemzetgazdasági élet köréből merithető legszükségesebb ismereteket.

És a miként a nemzetgazdaságtannál, szint azon módon járhatunk el az annyira fontos egészségi szabályok oktatásánál. Ez egészségtant önállóan, külön órákban, különösen az osztatlan népiskolákba, a gyermekek megterhelhetése nélkül alig lehetne behozni, de azért más, rokon tudományokkal szépen összeköthetjük. Már magával a jó példaadással s a következetes szoktatással sokat tehet az iskola arra nézve, hogy a gyermekek megszokják a rendet és tisztaságot és hogy alkalmazkodni tudjanak az egészségtan követelte főbb törvényekhez, szabályokhoz; ez azonban még nem elég, hanem kiválókép a természettani és terményrajzi, valamint az olvasási órákon folyton figyelemmel kell a tanítónak lenni, hogy a természeti ismereteket a növényekéket saját életük és egészségük fentartása és megőrzése szempontjából is úgy a jelenben, mint a jövőben hasznosíthassák. A példák halmazával nem akarom most a t. olvasók türelmét fárasztani, mert fölteszem, hogy bárki is közülünk számos esetet tudna fölemlíteni, a mikor a természettudomány az egészségtannal minden nehézség nélkül összeköttetésbe hozható.

A testgyakorlás és a kézi ügyesség kizárólag az embernek saját jóllétére és boldogulására szolgál. A testi ügyesség, épesség és erő fejlesztése legyen a főczél a

sőt 7 napig. Egy selyem chaisse longest gördített a pulykaborító mellé s ott leste, várta a fényes eredményt.

Nem győzte kölni vízzel és Ylang-Ylanggal, a pulyka oly rosz büzt terjesztett az ő nagyuri szobájában.

De hasztalan! minden más előkerült, csak a gyémántok nem. Végre is megvizsgálta a sűrű borító pecsétjeit. Azok hibátlanoknak bizonyultak. Senki nem nyulhatott kivüle a borító alsó részébe.

Mit csináljon? Budai keserűvizben preparált kukoriczát etetett vele. Ez sem használt. Higanyt öntött bele. Utóvégre a megkínzott pulyka kimult e bus világból. Lázasan bonczolta föl; szétszedte minden porczikáját; de sajna! a gyémántoknak se hire, se hánva.

A nagyasszony izgalomtól és kétségbeeséstől elgyötört, beteg lett.

Mikor a kis „pisze baba“ eljött meglátogatni, sirva fakadt. A hattyu hajladozásu, imbolygó nyakra, a remek gömbölyű fejecske selyemlágú hajfonataira hullatta könyeit és megcsókolta a kicsike sugár, telt karjait, rózsás ujaeskait.

— Né haragudjai, édes kicsikém. Neked akartam kifényesíteni.

Náni szobaleányból uri dáma vált.

A híres család egyik tagjában ez gyanut költött. Utána járt s a Náni egy önfellett pillanatában kivallá, hogy a megdugasztott pulykát ő kicsente s egy másikat lopott helyére.

Igy tisztítottak és így lettek máséi a nagyasszony gyémántjai.

Zalay I.

TÁRCZA.

A nagyasszony gyémántjai.

Néhai Marczibányiné nagyasszony gyémántjai valóságos, drága gyémántok voltak. Pompásan esiszolva, remek keretbe foglalva. Fényes urak ragyogó terneiben csillogtak méltóságos asszonyok hajfonatiban, nyakán és gömbölyű karjain.

A nagyasszony — ugy tudom, — udvari bálokon is csillogott a vakító, szemkápráztató sugárzással, amit e gyémántok műveltek.

Nem is adta volna oda semmi kincsért. Fényes családja fényes ereklyéjeként őrizte.

Hajh! de, — hogy e hétköznapi szó lammal éljek, — vaj ki tudja előre, mi legyen beírva sorsaként a csillagokban!

Marczibányiné urasszony idővel nagyasszonnyá vált.

A hosszú hattyunyak, melynek lágy imbolygását annyi szonjas szem kísérte, megrövidült annyira, amennyire csak lehetett. A tejfehér, finom arczál kiveszett remek formájából a nagy hizásnak miatta s az ében hajfonatok sötét villogásának gunyos paródiájaként a fehér főkötő alatt fehér fürtök tapadtak meg, mint szürke kőd alatt a dombtetők dércsipe, zuzmarás iszalagjai.

A nagyasszony bizony már nem csilloghatott drága gyémántjaival.

De őrizte őket. Nyulni se hagyott hozzájuk senkit. Maga is alig nézte meg esztendő számban ha egyszer-egyszer.

Egy napon a kis unokája volt nála. Gyöngye, harmatos kis rózsabimbó. Eleven, pajkos leány. Ragyogó kék szemekkel, piro-sasba szökkenő üde arczczal, picziny ajkakkal s fekete, csillogó fürtökkel fehér homlokán.

A nagyasszony nem tudott hova lenni a gyönyörűségtől, mikor a kis pisze babát ölebe kapta.

Saját magát látta felujult alakban.

Még éive látta meg a saját feltámadását.

Ah! de erről a rémek fejecskeről, ez imbolygó, hattyu-hajladozásu nyakról, e telt, sugár karokról hiányzik a gyémánt és a gyöngysor.

A nagyasszony szaladvást ment kincstárába s reszkető kezekkel tűzte s kapcsolta föl a pisze baba hajfonatába, nyakára és karjaira ékszerreit.

— Igen, igen, — lihegte s husos ajkszélei remegtek az izgalomtól, — igen, ez én vagyok.

A mikor a „pisze baba“ elhagyta a nagyasszonyt, ez maga elé rakta drága kincseit és elsohajtozott a fényes, ifju mult eiötölülő emlékei fölött.

Ezt a gyöngysort egyszer elejtette Clariss grófnő bálján. Azt a fiatal embert, aki fölvette és átadta, ez estén látta először. Először s azután soha. Huszárhadnagy volt s pár hét multán egy attak alkalmával földre teríték Napoleon ágyui. Hanem a boltozatos, magas homloka, nyilt, őszinte szemei, életpiros barna arczza, széles, domboru melle mintha még ma is előtte volna.

népiskolai tornatanításnál, nem pedig az, hogy a növendékekből egy-egy kis akrobatát képezzünk. — A mi pedig a kézi ügyeséget illeti, ugy gondolom, hogy ezt a tanulók, kórnak és nemőnek megfelelő kézi munkák gyakorlása közben könnyen megszerzik és egyuttal kedvet kapnak egy vagy más házi-ipari foglalkozáshoz.

Az eddigiekből látható, hogy a testi, illetőleg a szellemi erők fokozatos és összhangzatos művelése mellett a népiskolai oktatásnál föltétlenül megkívánandó a növendékek gyakorlati érzékének fejlesztése s a szerzett ismereteknek a közéletre való szüntelen vonatkoztatása — szóval a tanítás hasznosítása. Nem tesz e tekintetben kivételt maga a hit- és erkölcsstan sem. Erre vonatkozólag a szoktatás, példák és gondozás segélyével a szülői háznak kell az alapot lerakni; az iskola aztán tovább folytatja a család munkáját s betetőzi azt a helyes irányú oktatással. Sem a hit-, sem az erkölcsstan ismeretek nem olyan természetűek, hogy azokat holt anyagnak lehetne tekinteni s nem kellene gyakorlás által értékesíteni. Fő dolog, hogy a gyermekek megértsék a hit- és erkölcsstan alapigazságait és aztán, hogy azokat a maguk és mások részére gyümölcsöztessék. Valóban ha valahol, ugy eme tantárgyaknál mindenestre szükséges az elméletet a gyakorlattal összekötni s a tanulók akaró képességét állandóan működésben tartani.

(Folyt. köv.)

A közelgő járvány.

Oroszországban néhány nap előtt ütötte fel fejét azon epidemikus nátha, melyet „dengliázis”-nak vagy „influenza”-nak is neveznek. A járvány gyorsan terjed; elloppe Oroszország legnagyobb városait annyira, hogy azokban miatta az iskolákat és hivatalokat be kellett zárni és sok helyen a közlekedés majdnem teljesen szünetelt. Ujabbban vett hírek szerint a járvány már átlépte Oroszország határát s mint a napilapok írják, hol erősebben, hol gyöngébben mutatkozik már Párisban, Berlinben, Bécsben s más városokban is.

Az influenza lefolyása 6—8 napig tart; nagy mérvben ragályos ugyan, de különben nem veszélyes, ami bátoritást szolgálhat mindnyájunkra nézve, mert a fővárosi orvosi körök és napilapjaink szerint alig szenvedhet kétséget, hogy a járvány a fővárosba is be fog köszönteni, ha ugyan eddig már is be nem köszöntött, — s így biztosra vehető, hogy el fog az terjedni országszerte.

Kétségtelen, hogy az utóbbi hetek szeszélyes időjárás viszonyainak lehet tulajdonítani, ha a baj nálunk is talajra talál s dűlni fog.

Nem lesz érdektelen lapunk olvasóira, ha ezen járványról, a „Budapesti Ujság”

nyomán, egyetmást elmondunk, különösen azért is, mert egy szent-pétervári tudós doktor azt írja róla, hogy az ő tapasztalatai szerint az influenza többnyire előhírnöke szokott lenni a kolerának.

Az influenza, a mennyire az orvostan története tudja, legelőször 1510-ben, Malatában mutatkozott. 1577-ben az epidemia átjött Ázsiából Európába és Amerikába. 1850-ben új epidemia, az ugynevezett grippe, ment végig Európán, Ázsián és Afrikán, leöldösvé az öregeket, gyengélkedőket és betegeket. Rómában 9000, Madridban pedig még több ember veszett el benne. 1590-ben az influenza Németországban, 1593-ban Francia- és Olaszországban, 1658—1663-ban Olaszországban, 1669-ben Hollandiában, 1675-ben Németországban és Angliában, 1691-ben pedig Német- és Magyarországon grasszált.

1729-ben egész Európa szenvedett az influenzától, még pedig igen komoly formában. Londonban meghalt benne 908 ember, Bécsben a betegek száma meghaladta a 60,000-et. 1732-ben és 33-ban újra jelentkezett a grippe Európában, Ázsiában és Amerikában. Csaknem oly általános volt az epidemia 1737. és 1743-ban. 1762-ben az influenza az angol hadi hajókon dühöngött. 1775-ben ez a betegség tömérdek háziállatot is elpusztított. 40,000 ember betegedett meg influenzában. 1830-ban az influenza az egész világot bejárta, megelőzve a kolerát, azután újból megjelent 1833—1837-ben; 1847-ben pedig Londonban több embert megölt, mint a kolera; Franciaországban az influenza 1858-ban is fellépett epidemikus jelleggel.

Csaknem minden emberi faj szokott szenvedni ebben a betegségben, mely különben gyakrabban jelentkezik északon, különösen Izlandban s a Főre szigeteken. Szünetnek pedig benne nemcsak az emberek, de az állatok is, különösen a szárnyasok és lovak. 1827-ben Európában kivált a lovak között dult a járvány; 1872-ben pedig az egy New-Yorkban 16,000 lovat ölt meg.

Ezek után itélve, a jelenleg Oroszországban grasszáló influenza igen gyöngé. A járvány igen gyorsan jön és hat s ezért Bécsben 1782-ben elnevezték „Blitz-Catarrh”-nak. Az influenza, vagyis az epidemikus grippe, semmiben sem rokon a közönséges grippe. Az influenzát általános lehangoltság, gyöngség, az idegrendszerre, különösen pedig a tüllőre való hatása jellemzik s a halált is rendszeren a tüdőszéltyés okozza.

Az influenza igen hirtelen terjed, mint a légáramlat, hatalmába ejtve egyszerre egész országokat, sőt egész világrészeket; néha oly szeszélyes, hogy csak egy személyt lep meg vagy csak egy-egy várost, falut, de tekintet nélkül a jobban vagy rosszabbul élőkre, a korra és nemre.

Igy tehát az influenza semmiben sem hasonlít a paraziták által terjesztett epidemikus betegségekhez, a mely utóbbiakat mikroszkopikus bacillusokra visznek vissza. Az influenza oka minden valószínűség szerint kozmikus, vagyis a földgömböt környező atmoszférának változásában keresendő.

Több orvos abban keresi a betegség

okát, hogy a levegőben kevés az ozon. Az ozon hatásának tulajdonítják azt az önkéntelen megrázkódást is, a melyet az ideges emberek, különösen a nők, éreznek zivatark előtt. Az ozon a levegőben oly törvények szerint vegyül, a melyek még nincsenek megállapítva, de az tudva van, hogy az ozon bizonyos mennyisége feltétlenül szükséges a szabályos légzéshez és vérkeringéshez, másfelől a sok ozon megzavarja a légzést s a túlságos ozontartalom a levegőben halált is okoz. Az ozonnak ezen káros hatásában akarják némelyek az epidemikus influenza okát feltalálni.

Ha az orvosok okoskodása az influenza okát illetőleg helyes, akkor az influenza terjedése ellen semmiméi óvó rendszabály nem is képzelhető. De ez azért nem jelenti azt, hogy az egészségügyi közegök összetett kézzel várják és nézzék a bajt. Ha nem képesek is megátolni a baj terjedését, mindenesetre feladatuk és kötelességük, hogy a betegség lefolyását idején teendő helyes intézkedéseikkel könnyítsék és a gyógyulást elősegítsék.

Budapest, 1889. december 13-án.

— A sportvilág öröme; a Lucza-nap; karácsonyi hirdetések; a honcsatási törvény revíziója; még egy szó a valutáról; az iparbankok. —

Mikor az első deczemberi havat a vénasszonyok nyarának utolsó sugara agyoncsokolta ugy, hogy a föld szép, fehér ködmönét pocskkává tette az elkésett meleg; mikor a három-négy emeletes házak tetejéről az ember nyakába esorgott a megolvadt hó kristálytisza cseppje; elborult a sportember arca, mert a koresolyázás ideje, arczot-pirosító, lelket gyulasztó, kaczagó téli szele még mindig nem akart beköszönteni. A városligeti tóban még mindig mosakodhatott a napsugár, mely ugyan elég piszkossá lehetett a főváros meg nem söprött utcáinak locsogó sarában. Tavaly már ilyenkor a napsugár is hasra esett a jég sima tükörén.

No, de borura derül! A héten már megnyitották az állatkerti jégpályát, valamint a budai koresolyázó egyesület is a napokban a tagok rendelkezésére bocsátja a pályát. A sportnak mindenesetre egyik legegészségesebb neme a koresolyázás, és e mellett szórakozást is nyújt. És így értjük annak okát, hogy majdnem minden városban alakulnak és fennállanak a koresolya-egyesületek. — Ez alkalommal látuk először a Rohonczy által feltalált új koresolya-szrijnak praktikus hasznát, mely a lábat szorosan tartja és a koresolyát feszesen a cipőhöz szorítja, s ez által nem kell tartania még a gyakorlatlan kezdőnek sem attól, hogy lába megcsuklik, vagy a mint a jó magyar paraszt mondja: „kibicsaklik.”

A Mikulás, még a Lucza legalább szánon köszönthettek be a jó fővárosi gyermekekhez. Csakhogy legtöbbje bizony nem is tudta, hogy ma Mikulás napja van, hanem az nap is csak oly száraz kenyeret evett, mint másnap. Hanem azért szent Mikulás, illetve szent Luczának profán kofakezek által agyagból gyurt szobrai (értsd:

Az Etre-kuria a völgy derekán állott. Palánkos köfállal elkertelt jókora porta, közepén mohos cserép födelű, széles tornácza, alacsony nagy udvarház.

Az egyik, ritkán füstölő fehér kéményen gólyamadár fészkel.

Az ur rendszerint a tornáczon szokott üldögni egy nagy, bőr karos-székben. Barnapirosra szívott tajtípiája, az isteni Horátiusnak egy hollandi kiadású kötete s egy, a sok használattól megkopott bőrdrabból készült légyesapó képezte egész társaságát.

A nemesi kuria környékét elszórva vagy husz bogárhátú, fehérre meszelt, tiszta, csinos parasztházikó lepte el.

Lakói nem a szokott agyafurt, álnok, kapzsi hegyközi parasztság közül valók voltak.

Mikor a nagy szabadság beütött, az ur, aki már akkor sem volt gyerekember, szétszotogatta köztük az ősi fegyvertár elavult üldöklő szerszámait. Lová is akadt mindegyiknek s egész kis gverilla-csapat verekedett össze belőlük, amelynek az ur volt a kapitánya.

Nem rajtok mult, hogy se osztráknak, se muszkának nem jutott eszébe beütni pákosz orrát a keceli völgy pezsgő, felborított darázs-fészkebe.

Aztán, hogy ennek is vége lett, az ur maga elé rendelt minden családfőt.

Értelemes, tiszta szóval elmondta nekik a dolgok új állapotát, hogy már ezentul nincs ur meg paraszt. Urak vagyunk valamennyien, vagyis inkább mind egyforma parasztok. Hát jó lesz-e így?

A régi jobbágyok öreg gazdája megigazgatta fehér hajában a kerek fesűt s nagy körültekintéssel ilyen válaszolt:

madárijesztői ott diszelegtek a városházteri sváb kofák szátraiban, ki fehér dézbundában, ki pedig fekete birka-gyapjában. De oly Mikulásokat és Luczákat, milyenneket egy vidéki gyermek ismer, Pesten hirtől sem ismerik, minthogy itt a Lucza-járás nincs divatban.

Különb a főváros most erősen készül a karácsonyhoz. A kereskedők a hirdetések és prospektusok özöncével árasztják el a jámbor halandókat. Olvasunk hirdetésekét prózában, versben, regénybe bele szöve, sonetben, elegiában. A praktikus ügynőkök és hirdetési vállalatok intézői versenyeznek a leghíresebb feltalálók eszével. Nem elég, hogy egyeseknek a háttára ragasztják a hirdetést, s ugy sétaltatják a város minden utcáira; nem elég, hogy a fiakkere meg a komfortáblis hintói tele vannak hirdetési cédulákkal; nem elég, hogy ha az ember belenyul zsebébe, hát bizonyosan ott fogja találni valamely élelmes czég plakátjait, vagy mikor az ember bemegy a kávéházba, a csésze oldalára festett áru-kínálásra esnek szeme; de megtörtént az az eset is, hogy egyik plébánián a nagy misemondó könyvbe is beleszempeszték a hirdetést.

Tisza is egy váratlan karácsonyi ajándékkal örvendeztetette meg a függetlenségi képviselőket. A kérvények tárgyalásánál, — mely a honossági törvény 31 §-ának megváltoztatásáért, illetve, hogy Kossuthra nézve annak hatálya megszüntetessék, — azt a nyilatkozatot tette, hogy a kormány maga is érzi a törvény revíziójának szükségességét és legközelebb javaslatot fog benyújtani, melynek fő célja a kérdéses szakasz megváltoztatása. Nem csak az ellenzéki, de még a kormánykörökben is nagy meglepetést csinált e nyilatkozat. A ház összenézett és nem tudta az egész dolgot mire magyarán. Sokan azt hiszik, — mint a lapok is írják, — hogy Tisza a Kossuth kérdésben akarja a válságot provokálni, mások pedig azt vélik, hogy Tisza a népszerűségén ejtett csorbát iparkodik kiköszörlőni. Vannak olyanok is, kik határozottan azt tartják, hogy Tiszát az obstrukcióval fenyegetés bírta erre.

Tisza nyilatkozata a negyvennyolcasokat igen kellemesen érintette. Polonyi a sikerről azonnal értesítette Kossuth Lajost. A kormány késznek nyilatkozott a javaslat keresztülvitelére; az ellenzék pedig, így fejlődven ki az ügy, lemondott a tervezett obstrukcióról.

Hanem azért sokan még most is abban a hitben vannak, hogy a válság küszöbön van. Tisza utódjául Szűgyényt emlegetik. Mennyi van a dologban, arról határozottan nem szólnak.

Igy záródott az üllés 1889. évi része. A hangulat egészen megváltozott, mert hogy valami szokatlan van történetben, az kétségen felül áll. A karácsonyi szünet alatt elég idő marad az elmélkedésre és találgatásra. Károlyi Gábor addig újból össze szedheti megeresztett közbeszólásait. Különb várakozó állást foglal el mindegyik párt, számítva megint valami különös véletlenre, mely ide vagy amoda billenti a szerenese mérlegét. Egy általános elfogult-

— Már tekintetes uram, megköszönjük a hozzánk való szives jóakarátját, mink csak jobban szeretnénk, ha ezentul is csak ugy lenne minden, ahogy eddig volt. Nem rendes dolog az, hogy aki urnak született, annak nevelődött, maga fogja meg az eke szarvát. Ha meg nem sérteném nagy jó uramat, az a mi szándékunk, hogy csak maradjunk a régi mellett. Soha se volt nehéz robotunk, ezután is jó szívvel leszolgáljuk az urdolgát. A tekintetes ur pedig, ha meg nem vetné a mi szivességünket, maradjon mig a világ, ami urunk, pártfogónk.

A vén paraszt szavára mind rábólintgattak a többiek, hogy nagy igazán beszél.

Erre Tamás nagy jó uramnak ezenközben csakhogy ki nem esett a könyü a szeméből. Sűrűn pislogott deres, bozontos pilláival, aztán azzal a szóval, bocsátotta szét vazallusait:

— Hát hiszen én nem bánom emberek, hanem azért aludjanak kendtek egy jó sort erre az elhatározásra, aztán meg majd beszélgetünk felőle.

De akárhogy is forgatták a dolgot, mindenkép csak ebben nyugodott meg a gazdák szándéka.

S az ur azóta az udvarház széles, komlóval befuttatott tornáczáról intézte a Kezel-völgy sorsát.

Apjuk, papjuk, jóságos kis királyuk volt minden időben.

Ami sora akadt velük a világnak, azt mind az ur igazította el a maga ósdi, jószándéku észjárása szerint.

Egyszer-egyszer majd bajba is keveredett miattuk, holmi katonaszabadtítás címén a földi hatalmasságokkal.

A legközelebbi város jó napi járásra.

A téli szél süvölt...

A téli szél süvölt s a fák zuzmarája
Várja a hó sugárt, de hiába várja,
A völgyek s ormoknak pompája és éke
Nyugovóra hajolt s köröskörül béke.
A csevegő csermely vidám locsbanása
Jégpánczéba buvik, hogy senki se lássa.
A madár elhallgat s zugában elbuvik,
Elment a csalógány, diderg vérese, kuvik.
A kutya pedigén a gazda udvarán
Vaczkára huzódva remeg a szél dalán.
Talpad alatt csikorg a fehér hóréteg...
Ki bolyongsz az uton, Isten legyen véled!
A szobából lábát most csak az teszi ki,
A kit Isten átka kerget s aztán, a ki
Emberben: csalódván, szomorú lélekkel
Fut s nem tudja hová, fut éjjel, mely reggel.
S az Isten egének ily megtört koldusa.
Sok van, ki nem tudja meg magát hol huzza.
Hány van olyan, kinek lába fagytól dermed
S kinek részvétlenség ásott kora vermet?
Hányunk mondják gyakran: „tal. arodj, el menj már!”
A kik benn nem érzik, hogy hideg a határ.
A kik kényelemmel kandaló tűzénél
Pipafüstöt néznek, melyet a tűz elnyél,
Majd pedig a légbe bodor karikákat
Eregetve szünek boldog aranyálmát,
Avagy theás csésze illatos ködénél
Nem látszanak tudni, hogyan fűtül a szél,
S ha mégis kimennek, elhagyják a házat,
Lelkük csak azon jár, hogy meg a vadászat.
A kik meleg tűzhely köré telepednek,
Hej! kik zuglyot adnak fázó vadászebnek,
Miert üzik, mert el a didergő embert,
Uttaal utjával, kit az Isten megvert?...
A ki örököltél dus vagyont, pajtákat,
Utas előtt nyisd ki marasztaló szádát,
Mert gazdaggá teve szerencsés végzeted,
Szegény könyörgését semmibe, ah, ne vedd,
Légy védőangyala, kit a balsors üldöz,
Könyörgő szózata érjen a szív- s f'ellöz.
Hej, kik kutyákat az széltől óvjátok,
Ha embert elütök, az égtől mit vártok?
Kinek dus vagyont és kinszet ad a végzet,
Megverte, ha nem ad könyörtillo szivet!

Ruttkay Gyula.

Az utolsó hübérur.

— Irta: Lipsey Ádám. —

Az egész háznak csupa levendula és rozmarin illata volt, éppen mint valamely szellőzni elfeledett, régi, fehérműs szekrénynek.

Maga az ur, az öreg keceli Etre Tamás is, esontjaira száradt pergament színű bőrrel, avult, pötyögős magyar nadrágjában, ritkás, sárgára öszült szakálával egy élő régiség, elmúlt idők itt feledett különös ereklyéje volt.

Ugy tetszik, a keceli udvarházba nem hatottak el a század eseményei.

A Mátra és Bikk közé szorult keskeny völgy félreesett az új idők rohanó gondolat-folyamának medrétől.

Az urral együtt az egész Kezelvölgye elzárkózott a modern szokások, intézmények elől.

Csak néhány száz holdnyi, ősi birtok volt ez a csudálatos, makacs sziget a civilizáció közös közepében.

Az erdős hegységek szépen körülfigták viharoktól védő öleléssel. Az országut fehér pántlikája a hegy tulsó felén gurult tova fáradhatlanul. Ha csak valami szenvedélyes vadászt nem esalt oda egy-egy fölvert vadkan, menekvő szarvas, másnak ugyan nem igen jutott eszébe megzavarni a kis völgy álmatag békéjét.

A Kezel vize a kék hegyek közül azon szüzen hömpölygötte átlátszó, verőfénytől átmelengetett, fürge vizét a kövér, sötétzöld pázsit között.

Lent a völgy torkolatánál, ahol hirtelen esése volt a viznek, álldogált egy vén patak-malom, melynek nagy, korhadtt kerekei közé egész csapat csipogó veréb fészkel.

ágban oszlottak szét a 11-iki ülésről, mely ez évben az utolsó volt.

A legelső ülés január 11-én d. e. 11 órakor lesz. A szélsőbal nagy politikai győzelmeinek örömeiben vidáman fogja megünnepelni a karácsonyt, s az ellenzéki lapok nem is késnek kinyilatkoztatni, hogy: „ez a legszebb karácsonyi ajándék, melyet az ünnepekre szétosztó törvényhozás Magyarországnak adhatott, s énekelhetik a reformátusokkal: „Eljött az idő teljessége, betölt minden szentek reménye.”

Mult levelemben említést tettem a valutáról. Még hozzátettem azt, hogy e tárgyban az osztrák és magyar kormány között megkezdődtek a tárgyalások. A pénzügyvilágban nálunk tulajdonképpen az osztrák és a rajnai érték dominál. A magyar kormány értékegyeség gyanánt maga részéről a frankot ajánlja elfogadásra, mely meghatározottabb eddigéig. Az új rendszer kezretülvitelére 400 milliónyi költségen utig elég volna és a reform üdvös volta csak azután mutatkoznék a legnagyobb mértékben.

A pénzügyekről szólva, röviden jellem, hogy a kormány egy oly javaslatot szándékozik benyújtani, mely az iparban-kok felállítását célozná. Mindenesetre az iparos világra örvendés esemény lenne, ha már a megvalósulás stadiumában állana. Annak idejében még meg fogok emlékezni róla, mert főleg a provinciális városok iparügyeinek fejlesztése ma már mindent a megvitátás tárgyát kell, hogy képezze.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— **Barsvármegye** tisztikarának újja-szervezése, Máriássy ügyének kielégítő megoldása mellett, úgy látszik, legnagyobb részben egyhangulag fog megoldatni. — Az üresedésbe jövő alispáni székre: Dombay Vilmos, árvászéki elnök; ennek helyére: Zongor János verebélyi főszolgabíró lesz megválasztva; a megüresedett főszolgabírói állásra: Dillez Sándor ügyvéd fog megválasztani. — Egyedül a tisztí ügyészi és esetleg az ar-maróthi főszolgabírói állomás betöltésénél lesz némi választási küzdelem; — de meg vagyunk győződve, hogy e küzdelem sem ver fel nagyobb hullámokat s ez állások is a közérület kielégítésével lesznek betölthetők.

— **Közyülés.** A lévai kaszinó — mint értesülünk, — f. hó 22-én, mához egy hétre, délután 2 órakor tartja évi közgyűlését. A közgyűlésre kitűzött tárgyak: az igazgató évi jelentése, tisztújítás, a jövő évre szóló költségvetés megállapítása s egyéb indítványok.

— **Hangverseny.** A lévai dalegylet — mint értesülünk — ezuttal is hi akart maradni azon régiebb és jó szokásához, hogy újév napján estélyt rendezzen; de megakadályozta ebben az egyetlet azon körülmény, hogy éppen újévkor áll be az „Oroszlánvendéglő“ jelenlegi bérletjének ki-s az újnak bevonulása. Ez okból elhatározta az egylet választmánya, hogy az újévi estély helyett január hó 5-én tánczezal kapcsolatos hangversenyt rendez, melyre a meghívók már e napokban kiboecáttanak.

volt s az urnak nem igen jutott észébe oda töretni magát rázós, zakkanós hegyutakon.

Elfelejtkezett a világról, mint ahogy az is elfelejtkezett ő róla.

Megesett mégis nagynéha, hogy a szél valami örökségváros távoli atyafit kergetett az Etre kuriára.

Ez aztán mind azzal a szent meggyőződéssel szedte föl egy napi, nem tulajdonosan szives vendéglátás után sátorfáját, hogy a vén Etre Tamás tisztára meg van bolondulva.

Sok szánó mosolyra szoigált rá az öreg a megyei kaszinóban, mikor egyik-másik öcsese elmesélte, hogy:

— Csak képzeltétek, a vén bolond ott pipázik naphosszat a tornácson. Mikor betoppantam, ép egy csapat gubanezos parasztkölykök oktattott a Hármak Kis Tükörből törtéjára, geografiára. Persze, hogy még mindig csak nagy Napóleonnál tartanak.

Azt is rebesgették, hogy sequestrum alá kellene helyezni a vén indiótát, de ebbe aztán nem mertek belevágni az atyafiak egymástól.

Az álomszerű elmaradottságban, békén, boldogan elédeglétek az Etre Tamás jobbágyai.

A nemesi birtokon jó szívvél, hűségesen lerobotolták az ur dolgát, a mogyorópálcás hajdu jóformán csak a tekintély kedvéért, meg a pipatisztogatásbeli járatosságának szempontjából tartódtott.

Önkénytes száműzetésükben valósággal minden szükségletüket maguk teremtették elő.

A termést maguk elnyomtaták, cséplőgépfüstje soha meg nem fertőztette az rdő tövének balszamos levegőjét.

— **Kitüntetés.** Az országos magyar gazdasági egyesület által rendezett sörárpa-kiállításán, mely a mult hó elején nyílt meg a fővárosban s melyen 32 árpatermelő 52 árpanintával vett részt, — vármegyénk-ből gróf Hunyady László ezüst és bronz oklevéllel lett kitüntetve.

— **A lévai önkéntes tűzoltó egylet** ma egy hete tartotta meg rendes közgyűlését, melyen az egylet tagjai, kivált a működők, igen szép számmal vettek részt. A kimerítő parancsnoki jelentés, melyet lapunk jövő számában közlendünk, igen érdekesen és behatóan vázolta az egylet egy évi eseményeit. — A megüritült tisztségekre közfelkiáltással és egyhangulag megválasztattak: főparancsnokká: P a z á r Károly, eddigi főparancsnok; mászóparancsnokká: Cserey Gyula; helyettes parancsnokká: L a u f e r Béla; fecskeendő parancsnokká: F a r k a s Orbán és K o m z s i k Lajos; tűzorségi parancsnokká: R á c z János; egyleti orvos: dr. M e d v e c z k y Károly; ügyész: dr. K a s z a n i c z k y Kálmán.

— **A közbiztonság érdekében** felhívjuk a háztulajdonosokat, hogy házaik előtt a járdákat hamuval vagy homokkal hintsék be. Igazán könnyelmű dolog, hogy alig találhi egy pár házat, melynek elején erről a mostani, sikos időben gondoskodva lenne. Vagy arra váruak, míg egy esomó ember kezét vagy a lábát törí?

— **A magyarországi kegyes-tanítórend-nek** ez iskolai évre szóló, most megjelent névtára szerint a kitünő és hazafias szerzetnek jelenleg K a l m á r Endre, kir. tanácsos tartományfőnöksége alatt 353 tagja van, kik közül áldozópap (közöttük 11 arany-misé) 243, ünnepélyes és egyszerű fogadalmat tett növendék 86, novicius 24. A rend ügyeinek központi vezetésével foglakozik 11, a tanítás terén működik 206. A budapesti és kolozsvári egyetemeken 26 növendék készül a tanári pályára. A rend 29 iskolájában már legnagyobb részben okleveles tanárok tanítanak. Összes iskoláikba 7523 tanuló jár ez évben. A rend legidősebbje ez idő szerint az érdemlős K a r d h o r d ó Ambrus, tiszteletbeli kormánytanácsos, a ki a debreczeni rendházban lakik.

— **A per vége.** Kőrömczbanján a 13 napig tartó, hosszú s fárasztó per e hó 9-én ért véget, mely napon délután 4 órakor hirdettetett ki az ítélet. Az ítélet szerint: U s k e r t Pál, jásztrabai körjegyző, S p i t z e r Armin körjegyző, B a b i c z k a Henrik körjegyző-segéd és a vádolt falusi bírók közül Pittner Pál, Foltán Márton és Heskó András hivatali sikkasztás és okirat-hamisítás büntetésében vétkeseknek mondattak ki s ezért: U s k e r t Pál hat évi fegyházra, S p i t z e r Armin 8 évi fegyházra, B a b i c z k a Henrik egy és félévi börtönrre, P i t t n e r Pál kilencz havi, F o l t á n M á r t o n hat havi börtönrre és H e s k ó A n d r á s két havi fegyházra ítéltettek. — Enyhítő körülmény a sikkasztott összeg csekélysége, súlyosító pedig a bűnhalmazat volt. — Mindnyájan felebbezték, kivéve Babiczkát, ki helyett azonban ügyvéde felebbez. A kir. ügyész felebbez az összes elítéltekért súlyosítás céljából.

— **Az utolsó restauráció** mozgalmái folynak országsszerte, melyek egy időre még

Maga nyötte, fonta, szötte kenderből minden asszony kiállította az övének fehér-ruháját.

Őszszel pedig az udvari zsidó, aki nagy társzekerekkel eldöcögött a völgy-torokig, hogy elszállítsa az uraság buzáját gyapjúját: mindig elhozta magával a kellő posztógunyát, szűrt, subát, kalapot, eszimat, amiért hát mind nem kellett egy lépést sem tenni.

Egy darab csudálatos módon épségben fönmaradt mult volt ez, valami eszményi túlkre a régi jobbágyvilágnak.

Ami veszedelem, baj származott rájuk, az is mind a külső világból jött.

Egy szép nyári alkonyatkor, mikor a gulyás már haza túlkölte a gyepről a duzzadó tölgyü teheneiket, a malacok is végig visítottak a kuria előtt s az öreg ur az esthajnal enyésző lobogását szemléltette csöndes pipaszóval a tornáczról, egy po.os, városi bérkocsi fordult be a sarkából kivetett kapun.

Hosszu, vászon porköpenyegbe öltözött, vászonsisakos, nyurga fiatal ember keczmelgett elő a rozzant hintóból.

(Folyt. köv.)

M. V. Martialis után.

(6. 53.)
Tegnap még mívelünk fürdött, vígan lakomázott,
S úgy léték holtan reggelig Andragorast.
Kérded, Faustinus, mi okta e gyors kimulását? —
Hermogenés orvost látta meg álmaiban.
(7. 3.)
Verseimet hozzád nem küldöm, Pontilianus,
Kérve, hogy t: se küldd el nekem a magadét.
(7. 98.)
Castor most mindent nagy drágán összevesz, és majd:
Jó olesón minden birtoka dobra kerül.
Cserezi József.

a képviselőháztól is elvonták a figyelmet. A legtöbb vármegye a ránk következő hét folyamán tartja tisztújító közgyűlését. Az ország legtöbb helyén kevés változás van tervben s leginkább csak a nyugalomba lépők helyeit fogják új emberekkel betölteni.

— **A gözerő.** A gőzkazánok számából biz'os következtetés vonható a gyáripar állapotára és a gépek elterjedésére. A mult évben hazánkban 13,132 gőzkazán volt működésben, melyekből vármegyénk területére 131 esik. Összehasonlítás okáért közöljük a szomszédos vármegyék adatait is. Nyitraiban 373, Hontban 58, Esztergomban 81, Komáromban pedig 155 gőzkazán működött.

— **Teljes napfogyatkozás.** A csillagászkok és természetudósok nagy érdeklődéssel várják e hó 22-dikét. E napra ugyanis teljes napfogyatkozás esik. A hold földünk és a nap közé lép s ennek fénylő korongját eltakarja; vagyis földünk a hold kupalakú árnyékába jut s ama részeiről, a hová az árnyék esik, a napkorong nem lesz látható. A napfogyatkozás harmadfél órán át fog tartani. Mi azonban nem fogjuk élvezhetni a nap elsötétedését, mert a fogyatkozás csak Délamerika északi részében, Afrika legnagyobb részében, Arabiában és az Atlanti-Oceánon lesz látható.

— **Étkezés suly szerint.** Egy élelmes amerikai vendéglős sokszor tapasztalta, hogy étkezés után nem szívesen fizetnek a vendégek. Úgy gondolta, annak az oka, hogy nem laktak jól és mert gyomruk könnyű, uincs kedvük a pénztárcaikon is könnyíteni. A vendéglős tehát újabb ébédet és vacsorákat suly szerint ad. Étkezés előtt és után megméri vendégeit és a sulygyarapodás szerint fizeteti őket, a mit vendége állítólag szívesebben tesznek.

RÖVID HIREK. — London és Paris között telefon összeköttetést terveznek s a két kormány közt már folynak erről a tárgyalások. — **Csekély érdeklődés** mutatkozik hazánkban — mint a lapok írják — a jövő évi bécsi kiállítás iránt úgy a gazdák, mint az iparosok részéről. **A kivándorlási üzelmek** megállítására az igazságügyi miniszteriumban törvényjavaslat készül, mely szerint 10 évi börtönnel fogják sújtani azokat kik kivándorlásra csábitanak. — **Egy nagy terv.** Angol és francia mérnökök s vállalkozók a La Manche-csatorna fölé hidépítést terveznek s ennek költségét 860 millió frankkal hiszik födözhetni. — **A török szultán** a jövő évben látogatást készült tenni az európai udvaroknál. Először Berlinbe megy, onnan Pétervárra s Bécsbe. — **Földrengés** volt e hó 9-én Dalmácia-Bosznia- és Hercegovinában, mely néhol hosszabb, más helyen rövidebb ideig tartott. — **Londonban** a póstatakarékpénztárnál üresedésbe jött 9 nő helyre nem kevesebb, mint 5000 vizsgázott nő adta be pályázatát. — **Komáromban** e hó 10-én akasztották fel Kis Lajos rabló-gyilkost, aki két év előtt Izsán három embert iszonyu kegyetlenséggel meggyilkolt. — **A kereskedelmi miniszter** véleményt kér a kereskedelmi és iparkamaráktól az iránt hogy a bort nem volna-e jó ürmérték helyett suly szerint mérni. — **A szultán** meg akarja becsültetni felhalmozott kincseit, melyeket elődjei az évszázadokon át folytatott háborukban összeharacosltak. E kincsek még soha sem irattak össze, de annyi bizonyos, hogy óriási összeget képviselnek. — **Zürichben** az ottani magyar egylet e napokban ülte meg fennállásának negyedszázados jubileumát.

APROSÁGOK.

— Rovatvezető Z u h a n y . —
Kedvező alkalom. — Kisasszony (imádójához): Ma kedvez az alkalom arra nézve, hogy számdékdát a papának emلود. — F i a t a l e m b e r H o g y a n ? T a l á n i g e n j é k e d v é b e n v a n ? — K i s a s s z o n y : E l l e n k e z z e l e g , n a g y o n h a r a g o s , h o g y a s z a b o n é m e g y i g e n b o r s o s s z á m l á t n y u j t o t t b e s n a g y o n ö r ü l n e , h a t ö b b e n e m k e l l e n e r e á m k ö l t e k e z n i e .
Mindig gyöngéledkék. — Feleség: De, édes férjem, ismét bort iszol. Nem megfogadtad-e, hogy csak akkor iszol, mikor gyöngéledel? — Férj: Igaz, igaz. De mióta azt megfogadtam, azóta folyton gyöngéledem.

A bőr ápolása. A nagy közönség legtöbbször kétféle szappant vásárol és pedig rozsz ólesót, vagy drágát, melyet finomnak tart. Az első azt hiszik, hogy a szappannak csak az a hivatása, hogy a piszkot lemossa, az utóbbiak pedig azért adnak többet a szappannért, mert jobb illata van. De hogy ezek a szappanok jók és egészségesek-e, azt kevés ember kutarja, Szappan- vagy illatszergyások nem egészségügyi szakférfiak és így legfőkébb „finom“ szappant készítenek, de egészségeset, mely a bőrt bárony-puhává teszi és annak üdeséget és finomságot ad, a bőrnek minden rendelleneségeit eltávolítja, ily szappant csak orvosi szakférfi képes készíteni. Dr. P o p p I. G. udvari szállítónak 30 kros gyógy-növény-szappana mindezekkel a tulajdonságokkal bír. 40 kros n a p r a f o r g ó v i r á g - s z a p p a n a , mely nem tévesztendő össze a hasonnevű sötétbarna glicerín-szappannal és végre 50 kros V é n u s s z a p p a n a (Savon imperial de Venus) nemcsak a legfinomabb divat-pipere-szappanok, hanem tartósságuk, illatuk és a bőrt finomító tulajdonságaik által rendkívül kedveltek is. — E szerek kaphatók: Léván Boleman Ede és Medveczky Sándor urak gyógyszer-tárában.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.
I.
Az idén az őszi gyűjtés alkalmával a „Stefánia-árvaház“ javára — mint azt a gyűjtő-iv alapján velünk az árvaház felügyelőse közli — adakoztak: Shleifer Ármimé 1 frt, Boldisné babot, Sümegh Lajosné mézet, mézeskalácsot, Ujfalusy Istvánné 50 kr., Gyenes Józsefné burgonyát, babot, Pogány Kornélné 1 frt, Boleman Edéné 1 frt, Ambruska Mihályné burgonyát és babot, özv. Mészáros Józsefné 2 frt, Tóth Jánosné burgonyát és babot, Kovátsik Samuné 1 frt.
II.

A „Stefánia-árvaház“-nak a lévai uradalom 4 méter tűzfát, Gertler Antalné urnó zsirt, törpütyüt, káposztát, babot és burgonyát kegyeskedtek adományozni. — Mikla Sándor ur lévai lakos a „Stefánia-árvaház“ karácsonyfájára 1 frtot volt kegyes adományozni; mikor ezekért az árvák halás köszönetét nyilvánítjuk, azon ohajnak adunk kifejezést: vajha városunk jöleikü polgárai ezt minél számosabban követnék! Léva, 1889. decz. 14-én.
Az árvaház gondnoksága.
III.

Tek. Barbur László kir. albiró ur a „lévai izr. n.ö.egylet“ részére 5 frtot küldött át hozzám, mely összeget Ehrenfeld Jakab ur — Laufer Henriknek Rapoport Lajos elleni perében megítélt tanudját — a nevezett egyletnek adományozta. Fogadja nemeslelkű adományáért az egylet halás köszönetét!
Léva, 1889. decz. 14-én.

Dr. Pólya Józsefné,
egyl. elnök.

IV.
Tek. O r d ó d y Endre, lévai járási főbiró ur ötven forintot, mint a nevére küldött 26. sz. ajánlott levél tartalmát, — Nyitra y Ferencz ur pedig a városi rendőr-kapitányi hivatalnál részére behajtott 80 krosi összeget a „Stefánia-árvaház“-nak küldötte, mely összegért az árvák nevében halás köszönetet mond
Léván, 1889. decz. 14. **Svarba József,**
egyl. pénztáros.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

Lapunk mai számához mellékelteff Révai testvérek budapesti könyvkereskedésének és kiadóhivatalának most megjelent új díszes kiállítású könyvjegyzéke. Ott van mindjárt az első lapon **„A legújabb kor története“** című történelmi munka, mely a Ribáry-Molnár-Mareczali-féle világtörténet folytatása gyanánt a világtörténelemnek napjainkig terjedő eseményeit mutatja be. **M a r e c z a l i H e n r i k** kiváló történetíróként lévén e mű szerzője, az ő általánosan ismert neve kezessékedik a munka jelenségéről is. Karácsonyi ajándékkal készírti e műre előfizetni, mert összesen legfeljebb 25-30 füzetben fog megjelenni. Itt a kedvező alkalom egy nagybecsi szépirodalmi könyvtár olesó beszerzésére. 58 kötet eredeti regény (Tolnay, Bródy, Csiky, Szathmáry, Teleki) egyszerre megszerezve csak 50 frt. (70 frt 10 helyett), 33 kötet kitünő fordított regény pedig (Ohnet, Zola, Delpit, Halévy stb.) pedig csak 30 frt. — Lehet-e szebb karácsonyi ajándékot képzelní, mint a „Nemzeti könyvtár“ cím alatt megjelenő **„Magyar remlékiratok“** című szűrt kiadását. Itt találjuk a régiebb és újabb klasszikus írókat halhatatlan munkáiban. Örömmel lapozzuk e jegyzéknek azt a részét, mely az ifjúság szellemi igényeinek kielégítését célozza. Van itt képes könyv szöveg nélkül 2-5 éves, szöveggel pedig 5-8 éves gyermekek számára; itt vannak a pompás A-B-C-k, a melyekről a tudományosnyas fiatal lélek mohón meríti az ismereteket: itt vannak a 8-12 éves gyermekekét gyönyörködtető mesekönyvek, elbeszélések, utleírások; itt találjuk **M i k s z a t h , M e y h e , R e a d , R o b i n H o o d , S t e v e n s o n** remekszép dolgait; itt vannak a történelmi művek, a képző ifjúság iratok, melyek közül igen elég Széchenyi Béla gróf, Stanley utazási műveit, **K ö n y v e s T ó t h K á l m á n** lelkesítő, hazafias dolgozatait felemlitenünk. Regények, elbeszélések, verses könyvek, szindarabok, humoros és komolyabb olvasmányok szép sorrendben előlítva... a magyar irodalomnak valóban magasztos képe... „Kevés hozzátenni valónk van még. Itt a jegyzék, olvassátok, — a szépet és a jót hozzátok! Mulo becsü, csillogó külsejű, értékével arányban nem álló drága áron beszerzett csecsebecsk helyett válogasson mindnuki e jegyzékből csak 1-2 könyvet és ezental minden karácsonyra tudni fogja, mivel szereshet kedveseinek legnagyobb örömét. — A jegyzékben felsorolt könyvek Léván Nyitrai és társánál készleten tartanak és eredeti áron kaphatók.

Lévai piaczi árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.
Buza: m.-mázsánként 8 frt — kr. 8 frt.
20 kr. Kétszeres 6 frt 80 kr. 7 frt — kr.
Rozs 7 frt. — kr. 7 frt 50 kr. Arpa 7 frt.
— kr. 8 frt 80 kr. Zab 7 frt — kr. 7 frt
25 kr. Kukoricza 5 frt — kr. 5 frt 40 kr. Bab
6 frt — kr. 6 frt. 40 kr. Lencse 6 frt 50
frt — kr. Köles 4 frt. 50 kr.

Nyilttér.

I.
Schwarze Seidenstoffe von 60 kr. bis
fl. 11.65 p. Meter — glatt und gemustert (ca 180
versch. Qual.) —
Schwarze, weisse und farbige Sei-
den-Damaste von fl. 1.40 bis fl. 7.75
p. Meter 18 Qual.) — versendet roben- und stück-
weise porto- und zollfrei das Fabrik-Depot **G. Hen-**
neberg (K. und k. Hoflieferant), Zürich. Muster un-
geland. Briefe kosf n 10 kr. Porto.

II.
Az **diszmü-játék** a ki
és divatáru-czikket
legjobban ohajt beszerezni, rendelje meg
ETABLISSEMENT RIX
WIEN II.
diszárjegyzékét, melyet bárki ingyen
kaphat.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok.

Diszművek. Ifjusági iratok. Képes könyvek.

U n d i n e, De la Motte Fouquet tünderegéje, pompás diszkötés, remek színnyomatu képekkel 24 frt.
 S h a k e s p e r e, Szt. Iván éji álom, nagy emlékkiadás 9 frt.
 R o m e o é s J u l i a, fényes diszkötés 3 frt 60 kr.
 D e á k F e r e n c z emlékezete. Gondolatok. Félbörkötésben 6 frt.
 T o m p a M i h á l y összes költeményei. Nagy 2 kötetes új diszkötés 8 frt, — ugyanaz kisebb kiadásban 6 frt 80 kr.
 D ó c z i L a j o s költeményei, diszkötés 3 frt.
 v e g y e s p á r o k 3 frt.
 A r a n y J á n o s, hátrahagyott versei új diszkötés 5 frt 60 kr.

E ö t v ö s, nővérek, diszkötés 4 frt.
 ö s s z e s k ö l t e m é n y e i, fényes gyémánt kiadás 1 frt 80 kr.
 V i r á g o s k e r t, költemény-anthologia, diszes album-kiadás 12 frt.

Érettebb ifjuság számára:

B o z ó k y, római világ, művelődés történeti rajzok a császárság fénykorából 2 diszkötés 7 frt 20 kr.
 D e F o e, Robinson, diszkötésben 2 frt.
 S á m i, Délafrika. Újabb felfedezések 2 frt 80 kr.
 S p a r k s, Washington élete, diszkötés 1 frt 60 kr.

Ezekon kívül egyéb diszművek és képeskönyvek nagy készlete.

Német diszmű leszállított áron. Afganistan und seine Nachbarländer. der Schauplatz des letzten russisch-englischen Konflikts in Central-Asien. Mit 103 Abbildungen und Karten. In 2 reichvergoldete Prachtbände:

12 frt helyett csak 6 frt.

Fénykép-albumok, diszes emlék- és imakönyvek; bőr, bársony és elefántcsont kötésben. Disz-jegyzetkönyvek.

Dobozokba töltött legujabb diszes levélpapírok Ivory, Adria, legujabb sport, st. Hubertus, Eglantine, Confidentia, Fleurs de roses, Primroses, Louis XV., Roccoo stb.

nagy választéka.

Író-asztali és egyéb női disztárgyak, szivar-állványok, pénz- és dohánytárczák, társasjátékok.

Névjegyek fehér és színes vagy aranszegélyű kartonon. Újévi üdvözlők.

Nyitrai és társa

könyv-, zenemű-, papír-, író- és rajzszer-kereskedésében
Léván.

Budapesti Hírlap

Szerkesztők és fapulajdonosok: Csukási József és Rákosi Jenő.

30.000 példány.

Előfizetési árak: Egész évre 14 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt. Egy hónapra 1 frt 20 kr.

Egyes példányok kaphatók minden újságelárusítónál.

Még deczember hóban kezdjük meg **Beniczkyne Bajza Lenke** legujabb két kötetes regényének közlését, melyet a népszerű író most ír a „Budapesti Hírlap” azámára. — A regény címe: **„TÜZBEN.”**

Január 1-sejével belépő új előfizetők a lapot már a karácsonyi rendkívüli számtól kezdve kapják az új regény elejével együtt. A „Budapesti Hírlap” kiadó-hivatala: Budapest, IV. kalap-utca 16.

„KÉPES CSALÁDI LAPOK”

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Felhívás a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok” jelenleg már az ország minden vidékén, a legtöbb művelt magyar közönség rendes házi barátja. Közkedveltséget és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a szerzők szívesen és hasznos olvasmányokat találnak benne. — A „Hölgyek Lapja” című mellékletünk, a nők házi tanácsadója s a háztartás, a gazdaság, a kertészet, a konyha, házi orvos, házi állatok és a divat köréből megbeszélhetetlen közleményekkel kedveskedik. — A „Képes Családi Lapok” képei a legelső művészek esetének köszönik létüket. — A „Képes Családi Lapok” a leghíresebb regények nyújtani, s hogy hivatásának megfelelően, azt legjobban bizonyítja immár **11 évi fennállása, mit hazánkban egyetlen-egy hasonló irányú lap sem volt képes elérni.** Minden laphoz egy külön, könyvve köthető regény melléklet van csatolva, mely évenként 3-4 legjobb írónktól származó becses regényt képez.

Előfizetési árak a „Képes Családi lapok”, „Hölgyek Lapja”, című divatlap s „Regény” melléklettel együtt: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. — Előfizetéseket (a hó bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala, Budapest, V. Nagy korona-utca 20. sz.

A „Képes Családi lapok” heti lapból mutatvány-számokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik szíri nt — legzélszerűbben levelezéslapon — hozzá fordulnak.

Teljes számu példányokkal még mindig szolgálhatunk.

A „Képes Családi Lapok” szerkesztősege és kiadóhivatala

Budapest, V., Nagy korona-utca 20. sz.

1890. január 1-ével előfizetést nyitunk a

20. évfolyam. **„MERCUR”** 20. évfolyam.

hiteles sorsolási tudósítóra.

A nagyszámu sorsolási Lap közül a „Mercur” az elismert megbízhatóságával, legtökéletesebben és viágosan szerkesztett húzási jegyzékével fogva kitűnik. — A „Mercur” magyar-német szövegben hónapokint 2-3-szor jelenik meg, nyomban minden nagyobb és fontosabb húzás után.

Minden előfizető ingyen kapja a „Mercur”

Sorsolási évkönyvét 1890-ik évre, mely teljes hátralék-kimutatás az összes 1889. deczember végeig kisorsolt és még be nem váltott magyar, osztrák és külföldi sorsjegyekről tartalmaz továbbá az

általános sorsolási naptárt 1890. évre.

Mindamellét, hogy a „Mercur” anyaga napról-napra szaporodik, a lap előfizetési ára változatlan marad és pedig

egész évre 2 frt

bérmentes postai szétküldés:rel együtt. Mutatványszámokat kívánáira egy egész hónapig ingyen és bérmentve küldünk. Előfizetéseket elfogad

A „MERCUR” kiadóhivatala

Budapest, V., Derotya-utca 12.

Richter-féle Horgony-Epítőkö-Szekerények

a legjobb és legolcsóbb ajándékok maradnak, három éven felüli gyermekek számára. Legolcsóbbak azért, mert azoknak színes kövei majdnem elpusztíthatatlanok, úgy hogy a gyermekek évekig játszhatnak velük. Minden valódi Építőkö-Szekerény pompás mintafüzeteket tartalmaz és későbbben kiegészítő-szekerény aural rendszeresen megnagyobbítható. Ára: 40 kr., 70 kr., 85 kr., 1 frt. 10 kr. és feljebb. Övakodjanak értéketlen utánzatoktól és csak „veres Horgony” gyári jeggyel ellátott szekrény fogadtassék el. A K. E. H. Építőkö-Szekerényt szándékozik venni, az olvassa el előbb „A gyermek legkedveltebb játéka” című pompásan színezett könyvet, melyet ingyen küld meg: Richter F. Ad. és társa, Bécs, I. Nibelungen assé 4.

Árverési hirdetmény.

A lévai kir. bíróság, mint tkvi hatóság köz-hírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtható-nak, néhai Balogh András örökösei csatai lakos végrehajtást szenvedők elleni 43 frt 25 kr. tőkekövetelés és járuléka kielégítése iránti végrehajtási ügyében egy a végrehajtást szenvedő néhai Balázs helyesebben Balogh András örökösei egy mint Balogh Antal, kis koru Balogh Erzsébet, k. k. Balogh Gergely, k. k. Balogh Borbála, k. k. Balogh Ráfael k. k., Baloga Laduilla és k. k. Balogl. Lajosnak valamint a társ-tulajdonos özvegy Balogh szül. Baras Teréziának a

csatái 63 sz. tjkvben A. + I. rdsz. alatt foglal közös fekvőségükre és az ott épült 48 öszszerési sz, lakházra együttesen 320 frt. ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanokra zu 1889 évi deczember hó 27-ik napján d. e. 10 óraker Csata község bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozóik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 32 frt o. é. készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. év november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezehez letemni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Kelt Léván, 1889. évi május hó 1. napján. A lévai kir. járásbírósig mint tkkvi hatóság.

Gyenes, kir. járásbíró.

Az kétségtelen, hogy gyakran egészen egyszerű, könnyen beszerezhető háziszér meg-lépően gyors gyógyulást szerzett. „A Beteg-barát” című kis iratban még bizonyítékokat is találunk arra nézve, hogy még hosszas, reménytelennek nevezett esetekben is, gyógyulás állott be. Minden betegnek el kellene olvasni azon könyvet; Richter kiadóintézete Lipcseben ingyen megküldi.

Utánzások ellen minta és jeggyel vedve.

G y o m o r s ó.

Schaumann Gyula
vidéki gyógyszerész-től Stockerauban

emésztési zavaroknál és gyomorhajok ellen évek óta kipróbált étrendi szer.

Kapható az osztrák magyar monarchia minden jónévű gyógyszer-tárában.

Egy doboz ára 75 kr.

Postaszétküldés legkevesebb két doboz vételénél utánvéttel.

Főraktár: SCHAUMANN GYULA

vidéki gyógyszer-tára Stockerauban.

Gyógyászati szaklapok véleményei e gyomorsó értékéről.

Wiener Medicinische Wochenschrift (Bécsi gyógyászati hetilap) 1878. 15. szám. A Schaumann Gyula ur stockeraui gyógyszer-tárából való gyomorsó egy oly szer, mely emésztési zavaroknál, a gyomor gyengeségénél annak hurutjánál, vagy chez való kajlamoknál étvágytalanságnál stb. igen jó hatással bír és nemcsak étrendi s minden étkezésnél használándó, haem leginkább gyógyászati szernek kell azt tekinteni. Annak összetétele, melyekben a legjobban kipróbált anyagok, köztük olyanok, melyeknek nagyszerű hatása csak a legujabb korban lett köztudomásu — képviselve vannak, érthetővé teszi ama jó sikereket melyek annak alkalmazása által elértnek. És mindenki, aki tudja, hogy éppen az emésztési zavarok mennyire befolyásolják az ember egészségi állapotát és mennyire lefogyasztják az egész testalkatot, el fogja ismerni egy ily szer fontosságát.

Wiener Medicinische Blätter (Bécsi gyógyászati lapok) 1878. 22. szám. „A stockeraui vidéki gyógyszer-tár tulajdonosa Schaumann Gyula gyógyszerész által készített gyomorsó különösen idült gyomorhurutnál jön észszerűen alkalmazásba. Leginkább azon előnyvel bír az egyéb rosz emésztés-knél használt szerek fölött hogy, könnyen élvezhető és hosszabb ideig vehető a nélkül, hogy ártana. Különösen rosz emésztéssel bíró egyének részére ajánlatos.

Tudomásul: Megbizható vevőim és elarusítóim tudtomra adták, hogy itt ott a konkurrensok, akiknek fogalmuk sincs a gyomorsó összetételéről, minden érték nélküli szerket készítenek és az enyémhez hasonló dobozokban elarusítják, amivel is kérem arra ügyelni, hogy a dobozokon az én aláírásom látható legyen. Schaumann Gyula.